

הנושא את האשה פרק שנים עשר כתובות קד.

מסורת הש"ס

(א) צע"י יבא, (ב) [צפסוק
כתיב תשכזון], (ג) שזועות
מח, (ד) לעיל סז. סוטה יג.
(ה) ר"ה יג. מנחות קג.
(ו) [חולין קי. ע"ש פירש"י],

תורה אור השלם

1. יָבוֹא שְׁלוֹם יִנְחֹוּ עַל
מִשְׁכְּבוֹתֵם הַלֶּךְ נִכְחוֹ:
יִשְׁעִיה נֹז בִּי
2. אֵין שְׁלוֹם אָמַר יי
לְרָשָׁעִים:

יִשְׁעִיהָ מִזֶּכֶךְ
 3. הֵן בְּלִכְם קִדּוּי אֵשׁ
 מֵאֲזִי וִיקוֹת לָכֹ בְּאֹר
 אֲשֶׁכֶם וּבִיקוֹת בְּעֶרְתֶּם
 מִיָּדִי הִתְהָ זֹאת לָכֶם
 לְמַעַצְבָּה תִּשְׁכַּבּוּן:
 יִשְׁעִיהָ נִי יֵא
 4. מִמִּי נַעֲמֶת רָדָה
 וְהִשְׁכַּבָּה אֶת עֲרִלִים:
 יִחְזַקֵּאל לֵב יֵט

גליון הש"ס

גמ' שיבופו עליונים. עיין
 זר"ן נדרים דף מ' ע"א:
 שם אין שלום אמר ה'.
 ז"ל אלהי (ישעיה נז):

מוסף רש"י

כל זמן שהיא בבית
 אביה. שלא ירד עובדי
 אלהם והיוסם להם
 וכן אלהם (לעיל הו).
 ובה כתובה עשרים
 וחמש שנים. ואלו
 שקמה יתר על ג' חזק
 ממהלך חזק וחסות
 (שם). מזה. אלהם שלא
 נכתב חזקתה. וירדשה
 מדיין. כתובה.
 ונענין וגוין כתובה.
 עד עשרים וחמש
 שנים. ואלו עברו
 כ"ה שנים על חזקתה
 הפקודה. דהיינו מן
 זמן שהיא בבית אביה.
 שלא נכתב חזקתה
 וירדשה. וירדשה
 כ"ה שנים ואלו לא
 נכתבה (שם).
 חזקתה (שם).
 ולפום גמלא שחזקה.
 לפי כל המזל ישיטור
 משה (לעיל טו). וכן
 נכתב (סוטה יד).
 מרת חזקתה כן חזק
 ממהלך (ד"ה יד).
 קרשבו. מזה קטנה
 מהלך. חזק חזק
 נכתב (שם).

תוספות רי"ד

דמולוי. דאמריין צומקט מגילה ורף
שיזשט צראש הדר כליפור: דעל כמ
מעיש הדר ליה: והנך פפילין ומנה לה
פחה ואמר. הספד: אראלים ומאוקוס.
ולא נהניס בעולם הוד. [אפילין] לפי
טורח שגעתי צאצב קטנה שלי:
יצאול צדיקים יואול לקראסול ויאל
צסול. ואחר כך יעוול צדיקים על
משכבות: הולך נחול. דרך ישרה:
חרגנ' כל זמן שהיא צביא חיה.
היוורשים זווה שס: גוצה כחוצבה.
כשרמלה: שפעשה טובה. מנכס
יתומים נותנת לחם ומלח לשכניה:
זאכמים ואמרים. לא החכרו עשרים
וחמש לענין הטובה שפעשה ולא
אפסדוה צבן כתובה ופסאחכרו
עשרים וחמש לענין המחילה החכרו
דהואיל ושתקה ולא תצעה כל השנים
הללו מחלתה הלכך כל זמן שהיא צביא
צעה אין שמיקמה מחילה אלא מפני
שמכבדין אותה היא צושה למחות על
כתובתה אבל צביא חיה מששתקה
כ"ה שנים מחילה היא: **מסה ירשיה**
ומכירין כתובה דו'. כלומר ירשיה
למחות על כתובתה בתוך כ"ה שנים:
גב' ענייה שצישראל. שכתובתה
מועטת איצדה לרבי מאיר צטובה
שעושה כ"ה שנים: **ומרסא צם**
צייוס. שהיתה עשירה וכתובתה
מרובה תפסיד כתובתה צטובה של
כ"ה שנים: **לפוס גמלא שיחנא.**
המשיל ליה בגמל. לא כאל לפי עושה
טובה: **מזו שפעל.** לר"מ דעטמלא
משום טובה: **שפעלש.** שנחשוב טובתה
לחשבון כתובתה לפי חשבון השנים
להפסיד לכל שנה אחת מעשרים וחמש
בכתובתה אם לא שהתה כ"ה שנים
אלא חציין או שלישית או רביעית.
תשלש לשון חלוקה לפי חשבון הוא
דלמנ (סדף דה). משלשין צממון
ואין משלשין צמכות: **לא מדר חנמים**
ק. העמידוה יחד ולא תמוט: **אלל**
שטר כסופה יואל. צביא דין מתחת
ידה: גוצה כחוצבה לעולם. שאילו
מחלתה היתה מוסרת להס שטר
הכתובה: **שלא בהוצרה.** אם שחק
עשרים וחמש שנים ולא מיחה על חובו
לא הפסיד צבן: **לא אלמנה האחוי**
היא. שנהיית מהן כל השנים הללו
ובכתובתה אינה מלוה ולא חיסרה
זה ממון: **לעולם דלא נקיע.** הלכך
דווקא בעל חוב הא אלמנה דלא
נקטא שטרא אחילת. ודקשיא לך צמאי
גביא כשחייב מודה: **שונין.** צעלי
צרימא: גרושה הרי היא **כצעל חוב.**
לגבות לעולם שלא צאזכרה דוודאי
לא מחלה: **כשחייב מודה.** שלא
תקבלה כתובתה: **בר קוא.** שם חכס:
הרי

בההיא פורתא אחילתא אמר
קורטוב אינו יכול למבול בהן
אביו לא שנו אלא שאין שמר
לעולם ורבי אלעזר אמר אפילו
רב ששת יב"ח גובה שלא בהז
בר אחולי הוא הא אלמנה או
עסקינן כשחייב מודה והאמר
במאי גביא אלא לאו דנקיטא
מודה אמר רב נחמן בר

(למה נקרא שמה נפורי
זימנין לבית הכסא. דחולי
וקא מצער. לחלוץ ולהניח:
אבים ונדיקים מצוקי ארץ:

דמדליא ובסים אוירא ההוא יומא דנח נפשיה דרבי גזרו רבנן תעניתא ובעו רחמי ואמרי כל מאן דאמר נח נפשיה דר' ידקר בחרב סליקא אמתיה דרבי לאיגרא אמרה עליוני' מבקשין את רבי והתחתוני' מבקשין את רבי יהי רצון שיכופו תחתונים את העליונים כיון דחזאי זמא זימני דעייל לבית הכסא וחליץ תפילין ומנח להו וקמצטער אמרה יהי רצון *שיכופו עליונים את התחתונים ולא הוו שתקי רבנן מלמבעי רחמי שקלה כוזא שדייא מאיגרא [לארעא] אישתיקו מרחמי ונח נפשיה דרבי אמרו ליה רבנן לבר קפרא זיל עיין זול אשכחיה דנח נפשיה קרעיה ללבושיה ואהדריה לקרעיה לאחוריה פתח ואמר אראלים ומצוקים אחזו בארון הקדש נצחו אראלים את המצוקים ונשבה ארון הקדש אמרו ליה נח נפשיה אמר להו אתון קאמריתו ואנא לא קאמינא בשעת פטירתו של רבי זקף עשר אצבעותיו כלפי מעלה אמר רבש"ע גלוי וידוע לפניך שיגעתי בעשר אצבעות בתורה ולא נהייתי אפילו באצבע קטנה יהי רצון מלפניך שיהא שלום במנוחתי יצתה ב"ק ואמרה יבא שלום ינוחו על משכבותם על משכבך מיבעי ליה מסייע ליה לר' חייא בר גמדא דאמר רבי חייא בר גמדא אמר ר' יוסי בן שאול בשעה שהצדיק נפטר מן העולם אומרים מלאכי השרת לפני הקב"ה רבש"ע צדיק פלוני בא אומר להם יבואו צדיקים ויצאו לקראתו ואומרים לו יבא בשלום ינוחו על משכבותם *אמר ר' אלעזר בשעה שהצדיק נפטר מן העולם שלש כיתות של מלאכי השרת יוצאות לקראתו אחת אומרת לו ^אבא בשלום ואחת אומרת הולך נכחו ואחת אומרת לו יבא שלום ינוחו על משכבותם בשעה שהרשע נאבד מן העולם שלש כיתות של מלאכי חבלה יוצאות לקראתו אחת אומרת ^באין שלום *אמר ה' לרשעים ואחת אומרת לו ^גלמעצבה ^דישכב

דומנה תפֿרין. ״וואָס״ שולל מע״ס ״פֿטורין מן התפילין לפי שאין יכולין ליהרר היטב אבל כ״ה מהני עצמו בקדושה יותר במדאמי והיא יודע היטב ליהרר. מ״ר: ״אני נהניתי אלא באבצע בקטנה. לאמרין צדדש עד שאדם יתפיל כענין מורה למחך ופול יתפיל של יכנסו מעדינים לחוך גופו

ומייתי הא עוצדל דרבי:
ומרתא בת ביתוס עשרים וחמש
 שנים. אמר לי רבי
 דהך פירכא ליתא אליבא דבר קפרא
 דאמר לקמן לא שנו אלא מנה ומאתים
 אבל תוספתא אתא לה לענין כתובה
 דאורייתא מרתא צה בייתא ועניייה
 שבשיראל שוות אלא אליבא דר' יוחנן
 דאמר דאפילו תוספתא אין לה איירי
 הכא ולי נראה דאליבא דרבי' איתא
 דהא אליבא דרבי מאיר איירי ולקמן
 לא קאי בר קפרא אלא אליבא דרבנן
 דאמרי גובה כתובתה צבית אביה עד
 כ"ה שנים והואיל ושהתה כל כך
 מחלתה ואמר בר קפרא דדוקא מנה
 ומאתים מחלה אבל תוספת דהויא
 כמו מתנה בעלמא לא מחלה כמו
 שאר בעל חוב דלא מחיל אבל לרבי
 מאיר דמפקדה משום שיש בעשרים
 וחמש שנה ששעשה טובה כנגד
 כתובה אין חילוק בין תוספת למנה
 ומאתים דלפוס גמלא שיחנא דאי לא
 יתמא הכי אלא דר' ר' קאי אם כן
 מדקאמר דתוספת אינה קטנה לית
 ליה דלפוס גמלא שיחנא אם כן קשה
 לדידיה אלמנה דכתובתה מנה עד
 כ"ה שנים וכתולה דכתובתה מאתים
 עד כ"ה שנים ודומה לי דבר פשוט
 דאליבא דרבנן קאי לקמן דכולה
 סוגיא דלקמן מיירי אליבא דרבנן:
הי"ב דמי א' דלא נקריא כתובה
במאי גביא. תימה אמאי לא
 דייק כמו כן במתניתין במאי גביא
 בשלא שהתה כ"ה אלא לאו בנקיטא
 כתובה וקמני דמחלה בכ"ה וי"ל
 דאמתני' ליכא למיפוך דאיכא למימר
 דמתני' בעידי מיתה והא אליבא דרב
 קיימא דלדידיה (ועל פס:) אלמנה גביא
 בעדי מיתה והא דקאמר אי דלא נקיט'
 כתובה בידיה במאי גביא היינו גט
 דכמאן דכתב ציה מנה ומאתים דמי
 דלרב (סע) גרושה לא גביא אלא בגט:
 אמר

והשכבה את ערלים: **מתני'** כל זמן שהיא בבית
עולם כל זמן שהיא בבית בעלה גובה כתובתה עד
ש בכ"ה שנים שתעשה טובה כנגד כתובתה דברי ר'
ג' יוחכ"א כל זמן שהיא בבית בעלה גובה כתובתה
בבית אביה גובה כתובתה עד עשרים וחמש שנים
כתובתה עד עשרים וחמש שנים: **גמ'** אמר ליה אבוי
יאל עד עשרים וחמש שנים ומרתא בת בייתוס עד
ר' ליה ל' לפום גמלא שיחנא איבעיא להו לרבי מאיר
חכמים אומרים כל זמן: אמר ליה אבוי לרב יוסף
חמה גובה כתובתה לאחר שקיעת החמה לא גביא
ז כן היא בארבעים סאה טובל בארבעים סאה חסר
העיד רבי ישמעאל ברבי יוסי לפני רבי שאמר משום
ה אבל שטר כתובה יוצא מתחת ידיה גובה כתובתה
ל ידיה אינה גובה אלא עד עשרים וחמש שנים מתיב
ז שטרא במאי גבי אלא דנקיט שטרא וב"ח הוא דלאו
זוא מפרק לה ללעולם דלא נקיט שטרא והכא במאי
ורי היא כבעל חוב היכי דמי אי דלא נקיטא כתובה
כת אחולי היא הא אלמנה אחילתא הכא גמי כשחייב
ז קזא כמתניתא דבי בר קזא תבעה כתובתה
הרי

תומים וכל מה שנתנה אנו מחשיבים בכ"ו ושעירו חכמים שנותנת בכ"ה שנים עולה לה שיעור כ"ו ובגמרא ביצי לרי"מ מהו שתשלש מ"י שאם לא שותהה כ"ה ושהתה חציה מהו שתפסדי חצי' כ' בעבור טובה שעשה' בבכ"י בעלה ואמרינן מפסדת לפי' חשבון א"ר דוקא בעוולה הטובה כנגד תוכותה דלאו בת גבשי' היא כלל ואי אפשר תוכותה אבל קודם שישלמו הכ"ה שנים דבת כ"ה היא מחוץ שגובה מקצת טובה כלל ואין משלמה ששעש ואמרינן תוכי' וחסא' כ"ה קודם זכר' פירוש שמה שאמרו הראשונים שכל"ה שנים מפסדת כ' אין טעמה מפני טובה שעשעו והדייה טובה שגומלה עלי עניים

עין משפט
נר מצוה

כמ א טושע ייז סימן
תג סעף: זכר:ה
ל ב ג מיי פט"ו מל'
אזות הלכה כג סמג
עשין מח טושע' ארע'
סימן קא סעף א:
לא ד ה טושע' ח"מ
סימן נח סעף א:
לב ו מיי שם הלכה כה
סמג אש סעף:
א"הע' סימן קס סעף:
לג ז מיי שם טושע' שם
סעף א:

תוספות רי"ד (המשך)

[illegible]

מחילה אלי כעבור וואס אים
היה באים אינעם אפצווייגטן
ואהס שטאט שטעט טורכיה
לעילום אל כהנאבאן אל
מיטום משה'ס און לפרש
ברברי תמיס עטעמיהרדע
אל כנון חלה ווי
זינס עטא. מה ווי'סיה
משה שפ' אל תעשעסיע
מוקל אל נשכסעבס וסטה
אקל אפס ווארש
לכינו פני שאינו מנוון
אקל שיה לרבה אטא
כ'ד שפיעת תחמה גביא
כ'ד לאחז קרעב
אקל אל כ'ד ב'תא פורחא
דמות תמיסין כן היא
קאטו וואס אהז טולס
חסר פורחא ווי פני
א"י דיער שר לפני
שאמר ששן אר
וצנא גמ' אל שטר
תחבוב וועט גמ' טוב
לעולם פ' שפ' כ'סבי'ה
שפ' שמה לתחבוב אל
מחשלה אל תחבוב חן
כ"ב חבוב אל (במחבוב)
מחבוב ב' אל לא ונקט
מפסקת אל בשחיי' דודי:
מחבוב אל השטן תחבוב